

งานบุญเดือนหก ศาลปู่ด่าง-ย่าดี

วันอังคารที่ 24 เมษายน 2555 เวลา 09.00 น. ณ บริเวณศาลปู่ด่าง-ย่าดี ตำบลช่องสามหมออำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ นายมนตรี ชาลีเครือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดงานบุญเดือนหก ศาลปู่ด่าง-ย่าดี

ศาลปู่ด่าง-ย่าดี เป็นสถานที่แสดงความศรัทธาของชาวแก้งคร้อ และผู้คนที่อยู่บริเวณละแวกใกล้เคียงที่นับถือและสักการะบูชา โดยเฉพาะเสียงบรรยายของผู้นำที่สัจจะผ่านไปมาที่ส่งเสียงดังอยู่ตลอดเวลาที่รถผ่านส่วนที่ผู้เฒ่าในระยจะยกมือขึ้นไหว้ทุกครั้งที่ผ่านมา นอกจากนั้นผู้คนแถบนี้ก็จะทำการใดๆก็จะไปกราบ ไหว้ขอพรศาลปู่ด่างหรือบนบานศาลกล่าวในอดีตถ้ามีสิ่งของหล่นหายสัตว์เลี้ยงหายไปก็จะไปบอกกล่าวขอร้องตามความเชื่อขอบุคคลแล้วจะได้สิ่งนั้นกลับมา

ตามตำนานเรื่องภูแลนคา ภูแลนคาเป็นเทือกเขาที่ยาวเหยียดอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเมืองชัยภูมิ ส่วนทิศใต้ติดกับอำเภอแก้งคร้อ ได้เล่ากันว่า มีนายพรานป่า ย้ายถิ่นฐานมาจากเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย มีอาชีพหาของป่ามาว่าปู่ด่าง ปู่ด่างมีหมาคู่ใจตัวหนึ่งชื่อไอ้ทอก เป็นหมาลักษณะพิเศษ ยาวแปดศอกตั้งแต่มุมหน้าถึงหาง วันหนึ่งปู่ด่างกับไอ้ทอกเข้าไปหาของป่า แต่เกิดเหตุประหลาดไม่พบสัตว์ใดเลย จนกระทั่งเย็นจึงพบแล่นฝูงหนึ่งมีจำพวกตัวใหญ่มาก เมื่อหมาไอ้ทอกมองเห็นแล่นก็วิ่งไล่แล่นตัวใหญ่ไปจนข้ามคันทอง ปู่ด่างตามหาไอ้ทอกอยู่จน 3 วันจึงพบว่าไอ้ทอกนอนเฝ้าแล่นที่วังหินจมน้ำอยู่ในรู สภาพหัวและลำตัวติดส่วนบนอยู่ในรู ลำตัวล่างและส่วนหางอยู่ข้างนอก ส่วนไอ้ทอกก็นอนหายใจรวยรินอยู่ใกล้ๆ เมื่อปู่ด่างมาถึงก็ขาดใจตายตามแล่นนั้นไป ปู่ด่างฝังไอ้ทอกไว้ที่บริเวณใกล้เคียง ส่วนแล่นก็ยังคงติดอยู่บริเวณนั้น ชาวบ้านทั่วไปจึงขนานนามภูเขานี้ว่าภูแลนคา มีปู่ด่างเป็นเจ้าแห่งขุนเขาภูแลนคา ส่วนชาวลุ่มน้ำสามหมอ ตำบลช่องสามหมออำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผู้คนแถบนี้มีความเชื่อและศรัทธาปู่ด่าง - ย่าดี เช่นกัน

จากหลักฐานที่มีศาลปู่ด่าง - ย่าดี ที่เก่าแก่อยู่สองแห่งในบริเวณลุ่มน้ำ-สามหมอ ได้มีตำนานกล่าวถึงเรื่องหมาบักทอก แด่ศอกบักทอกตามตำนานภูผาขดลงเป็นบัน เป็นที่มาของนามภูผาเพ หนึ่งในเทือกเขาภูเม็งตอนล่าง ที่เป็นสันปันน้ำทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นห้วยสามหมอไหลผ่านตรงช่องสามหมอ ต่อกับเทือกเขาภูโคงและภูแลนคา ช่องสามหมอมิที่มาจากเรื่องเล่าว่ามีพญายักษ์คู่รักอาศัยอยู่ลำน้ำทำ ให้ผู้คนหวาดกลัว ผู้ปกครองบ้านเมืองในสมัยนั้นจึงประกาศหาผู้กล้ามาปราบคือท้าวแสนคำเป็นผู้นำคนแรกแต่ไม่สำเร็จ ท่านขุนเรื่องอำนาจมาปราบเป็นคนที่สองก็ไม่สำเร็จจึงมีแม่จายอดหญิงมาปราบได้สำเร็จ นับแต่นั้นมาจึงขนานนามว่าห้วยสามหมอและมีหมู่บ้านช่องสามหมอเป็นบริเวณช่องเขาที่ผู้คนผ่านไปมาระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดขอนแก่น ต่อมาตำนานได้กล่าวถึง ปู่ด่างเป็นชาวสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ที่มีวิชาอาคม เวทมนต์คาถา อาศัยอยู่ตามป่าบนเทือกเขาภูแลนคา ปู่ด่างมีหมาคู่ใจชื่อไอ้ทอก และได้บำเพ็ญตบะบารมี ท่านถือศีลกินเจ ไม่กินอาหารที่ปรุงด้วยเลือดสัตว์ บำเพ็ญบารมีด้วยภูมิจิต ภูมิธรรมสูง ได้มาอยู่บริเวณลุ่มน้ำห้วยสามหมอ

ภาพโดย : พฤษัช ชำวโดย : โดโต้